

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

*Η Υψωση του Τιμίου Σταυρού – Ιωάν. 19,6-11, 13-20, 25-28, 30-35
(14-9-2014)*

Ο Σταυρός το καύχημά μας

Τιμούμε σήμερα, αγαπητοί μου αδελφοί, την μεγίστη εορτή της παγκοσμίου Υψώσεως του Τιμίου και ζωοποιού Σταυρού, κατά την οποία η Αγία μας Εκκλησία θέτει και πάλι ενώπιον μας και τιμά υπερβαλλόντως το σύμβολο εκείνο της άμεμπτης αγάπης και της θυσίας του Θεανθρώπου για τη σωτηρία του κόσμου. Και σήμερα, καθώς προσκυνούμε τον Τιμίο Σταυρό, η σκέψη και η καρδιά μας ανάγονται στη μεγάλη και κορυφαία ημέρα της Μ. Παρασκευής. Η σκέψη και τα διανοήματά μας ανεβαίνουν στο φρικτό Γολγοθά, εκεί όπου ο θεάνθρωπος Χριστός εκουσίως σταυρώθηκε για τη σωτηρία του ανθρωπίνου γένους. Σήμερα προσκυνούμε και τιμούμε το πανσεβάσμιο Ξύλο, το οποίο από όργανο θανάτου, μετεβλήθη σε όργανο ζωής και σωτηρίας, από τη στιγμή κατά την οποία επάνω Του υψώθηκε ο Χριστός.

Αυτό το σύμβολο, στη διάρκεια των εποχών μέχρι και σήμερα, συγκέντρωσε επάνω του εκ διαμέτρου αντίθετα συναισθήματα. Υπήρξαν και υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι τιμούν, προσκυνούν και ευλαβικά προσεγγίζουν το πανσεβάσμιο σύμβολο της θυσίας του Χριστού. Εμείς οι χριστιανοί, οι οποίοι έχουμε σε πρωτεύουσα θέση στη ζωή μας αυτό το όργανο της σωτηρίας. Την ίδια στιγμή, όμως, υπάρχουν και άνθρωποι οι οποίοι περιφρονούν το σύμβολο του Σταυρού. Και δεν σταματούν μόνο εκεί, αλλά το βλασφημούν, το υβρίζουν, το καταπατούν ή μη και το ποδοπατούν. Δεν θέλουν να έχουν καμία σχέση μαζί Του. Δεν μπορούν και δεν ανέχονται καμία επαφή μαζί Του. Αλλά αυτό δεν είναι μόνο φαινόμενο της εποχής μας. Είναι ένα φαινόμενο που είχε παρατηρήσει πρώτος ο Απόστολος Παύλος. Ένα φαινόμενο που είχε αρχίσει να καλλιεργείται ήδη από τη ζωή της πρώτης Εκκλησίας.

Ακούσαμε σήμερα τον Απόστολο των Εθνών να λέει ότι ο Σταυρός του Χριστού είναι *Ιουδαίοις μεν σκάνδαλον, Έλλησι δε μωρία*¹. Τι σημαίνουν αυτά τα λόγια; Γιατί θεωρούσαν σκάνδαλο την

¹ Α' Κορ. 1,23

τιμή του Τιμίου Σταυρού οι Ιουδαίοι; Γιατί δεν μπορούσαν να διανοηθούν ότι Αυτός, τον οποίον περίμεναν ως ελευθερωτή και σωτήρα όχι πνευματικό, αλλά κοσμικό, ως βασιλέα ισχυρό, ήταν δυνατόν να τελειώσει εξευτελιζόμενος και ταπεινούμενος πάνω στο Σταυρό. Γι' αυτό θεωρούσαν την τιμή του Τιμίου Σταυρού σκανδαλώδη πράξη από την πλευρά των Χριστιανών. Την ίδια στιγμή, όμως, οι Έλληνες, οι ειδωλολάτρες δηλ. θεωρούσαν την τιμή στο Σταυρό του Χριστού μωρία, δηλ. ανοησία, προσεγγίζοντας τα πράγματα με τη λογική έκφραση της φιλοσοφικής τους σκέψης. Θεωρούσαν ότι είναι ανοησία να πιστεύει κανείς πως ένας Θεός είναι δυνατόν να σταυρώθηκε και να πέθανε πάνω στο Σταυρό. Δεν μπορεί αυτός να είναι Θεός. Έτσι, λοιπόν, ελαφρά τη καρδία, ερμηνεύοντας με την απλοϊκή λογική τους τα πράγματα, απέρριπταν την τιμή και την προσκύνηση του Τιμίου Σταυρού. Έρχεται, όμως, ο Παύλος, διαγράφει όλες αυτές τις αντιλήψεις και λέει «για μένα δεν υπάρχει άλλος λόγος καυχήσεως, παρά μόνο ο Σταυρός του Χριστού»². Νωρίτερα τους είχε πει ότι «δεν έχω λόγο να καυχηθώ ούτε για τους αγώνες τους ιεραποστολικούς που έχω κάνει, ούτε για τα παθήματα και τα μαρτύρια που έχω υποστεί για την αγάπη του Χριστού. Για ένα πράγμα μπορώ να καυχηθώ. Για το Σταυρό του Κυρίου μας Ιησού Χριστού». Για μας, λοιπόν, τους χριστιανούς ο Σταυρός δεν είναι ούτε σκάνδαλο, ούτε μωρία, αλλά η μεγάλη μας καύχηση, ο μόνος λόγος για τον οποίον οφείλουμε να υπερηφανευόμαστε σε αυτή τη ζωή. Αλλά, γιατί ο Σταυρός του Χριστού είναι το καύχημα των χριστιανών; Θα μπορούσαμε να καταμετρήσουμε πολλούς λόγους. Θα παραμείνουμε, όμως, σε τρεις.

Ο πρώτος είναι γιατί πάνω στο Σταυρό εκφράστηκε η άμετρη αγάπη του Θεού για τον άνθρωπο. Από τη στιγμή της πτώσεως των πρωτοπλάστων στον Παράδεισο η αγαπητική έμπνευση του Θεού, σχεδίασε και άρχισε να εκτελεί το λεγόμενο σχέδιο της Θείας Οικονομίας. Αυτό το σχέδιο αποσκοπούσε στη συμφιλίωση του Θεού με τον άνθρωπο, στην αποκατάσταση του ανθρώπου στην παραδείσια κατάσταση, στη συγχώρηση των ανθρώπων από τις αμαρτίες τους, στη λύτρωση του ανθρωπίνου γένους και στην απελευθέρωσή του από τη φθορά του διαβόλου και του θανάτου. Κεντρικό πρόσωπο στο σχέδιο του Θεού ήταν ο Υιός του ο Μονογενής, ο Ιησούς Χριστός. Οι

² Γαλ. 6,24

υποσχέσεις του Θεού προς τον άνθρωπο για την αποκατάσταση και την μεταξύ τους καταλλαγή δεν περιορίστηκαν στα λόγια, όπως συχνά περιορίζονται οι υποσχέσεις ημών των ανθρώπων. Δεν περιορίστηκαν σε βαρύγδουπες εξαγγελίες περί αγάπης, αλλά έμπρακτα αποδείχθηκαν και εφαρμόστηκαν στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Λέει ο Ευαγγελιστής Ιωάννης ότι *ούτω ηγάπησεν ο Θεός τον κόσμον, ώστε τον υιόν του τον μονογενή έδωκεν, ίνα πός ο πιστεύων εις αυτόν μη απόληται, αλλ' έχει ζωήν αιώνιον*³. Η αγάπη του Θεού ήταν τόσο μεγάλη, να προσφέρει σε θυσία τον Μονογενή του Υιό, ούτως ώστε κάθε άνθρωπος που θα πιστέψει σ' Αυτόν, τον Χριστό, να μη χάσει την ψυχή του, αλλά να έχει την αιώνια ζωή. Είναι, λοιπόν, ο Σταυρός είναι το μέτρο της άπειρης αγάπης του Θεού προς τον άνθρωπο, μιας αγάπης που, τελικά, δεν έχει μέτρο. Αλλά ούτε και η αγάπη του Χριστού για τους ανθρώπους είχε μέτρο, γιατί, όπως ο Ίδιος είχε πει, *μείζονα ταύτης αγάπην, ουδείς έχει ίνα τις την ψυχήν αυτού θη υπέρ των φίλων αυτού*⁴. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη αγάπη από το να θυσιάσει κανείς τη ζωή του για την αγάπη των φίλων του, των δικών του ανθρώπων και αυτό έκανε ο Χριστός. Θυσίασε αυτοπροαιρέτως και εκουσίως την ζωή Του για την αγάπη ημών των ανθρώπων που είμαστε οι φίλοι του, είμαστε τα τέκνα της αγάπης Του, ούτως ώστε να μας απελευθερώσει από την τυραννία του διαβόλου. Γι' αυτό το Αίμα που χύθηκε πάνω στο Σταυρό του Χριστού είναι το λύτρο, το οποίο έδωσε ο Χριστός αντί των πολλών μας αμαρτιών.

Ο δεύτερος λόγος είναι γιατί επάνω στο Σταυρό του Χριστού νικήθηκε ο θάνατος. Είχαν την αίσθηση, εκείνοι που σχεδίασαν και εκτέλεσαν το μεγαλύτερο ανοσιούργημα και έγκλημα όλων των εποχών, ότι ανεβάζοντας το Χριστό πάνω στο Σταυρό θα τελείωναν μαζί Του. Είχαν την εντύπωση ότι ο Χριστός ήταν ένας άνθρωπος κοινός, σαν όλους τους άλλους, που θα μπορούσε να θανατωθεί και να σβήσει από την ιστορία και το πρόσωπο της γης. Αλλά την ίδια αίσθηση, λένε οι Πατέρες της Εκκλησίας, είχε ακόμα και ο ίδιος ο διάβολος, ο οποίος, πολλές φορές, προσπάθησε να πειράξει το Χριστό και να Τον ρίξει από το ύψος της Θεότητας Του. Νόμιζε ο διάβολος ότι, ανεβαίνοντας ο Χριστός στο Σταυρό θα έχει νικηθεί από τη δική

³ Ιωάν. 3,16

⁴ Ιωάν. 15,13

του δύναμη. Πού να φανταστούν, όμως, όλοι τους ότι ο Κύριος οδήγησε εκουσίως τα βήματά Του στο Σταυρό. Δεν ήταν ο Χριστός ο οποίος ακολούθησε τις εξελίξεις και τα σχέδια των ανθρώπων για Εκείνον, αλλά ήταν ο Χριστός που καθόριζε τα πράγματα, ο Χριστός που όριζε τις εξελίξεις, ο Χριστός που είχε σχεδιάσει την ιστορία της σωτηρίας των ανθρώπων. Ήταν ο Χριστός, που εκουσίως οδηγεί τον εαυτό Του στο Σταυρό και έτσι, με το δικό Του θάνατο, νικά το θάνατο του ανθρώπου, νικά την κυριαρχία του διαβόλου, που οδηγεί τον άνθρωπο στον ψυχικό του αφανισμό. Γι' αυτό, όπως ψάλλουμε το Πάσχα, «ο Χριστός θανάτω θάνατον επάτησε», νίκησε τον θάνατο με το δικό Του θάνατο.

Αλλά, υπάρχει και ένας τρίτος λόγος για τον οποίο ο Σταυρός του Χριστού είναι το καύχημα ημών των Χριστιανών. Γιατί ο σταυρός είναι η προϋπόθεση της Αναστάσεως. Αν ο Χριστός δεν έπινε το πικρό ποτήρι του πόνου, αν ο Κύριός μας δεν επέλεγε την εκούσια θυσία, αν ο Θεάνθρωπος Ιησούς δε βάδιζε προς το εκούσιον Πάθος προσφέροντας τον εαυτό Του λύτρο αντί πολλών, αν δεν εδέχετο θάνατον ατιμωτικόν πάνω στο Σταυρό, τότε δεν θα υπήρχε Ανάσταση και αυτό θα ήταν η μεγαλύτερη τραγωδία του ανθρωπίνου γένους. Δεν θα υπήρχε σωτηρία, δεν θα υπήρχε λύτρωση. Αν ο Χριστός δεν πέθαινε πάνω στο Σταυρό, τότε η προοπτική και η ελπίδα της αναστάσεως του ανθρωπίνου γένους θα ήταν ένα ψεύδος, μία ουτοπία. Και αυτό είναι το μεγάλο μήνυμα του Σταυρού όλες τις εποχές, κυρίως στην εποχή μας. Αν ο Χριστός τελείωνε πάνω στο Σταυρό, θα ήταν τραγωδία. Το γεγονός ότι ο Χριστός «ανέστη εκ νεκρών» συνιστά την σωτηρία του ανθρωπίνου γένους.

Γι' αυτό, αγαπητοί μου, το μήνυμα που στέλνει ο Θεάνθρωπος σήμερα με την σταύρωσή Του αφορά στον κάθε άνθρωπο, ο οποίος σταυρώνεται πάνω σ' αυτόν τον κόσμο. Και όλοι μας, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, σηκώνουμε το δικό μας σταυρό. Άλλος μεγαλύτερο, άλλος μικρότερο. Δεν υπάρχει άνθρωπος, είτε είναι πλούσιος, είτε είναι φτωχός, είτε είναι άρχοντας, είτε αρχόμενος, είτε μορφωμένος, είτε αμόρφωτος, που να μη σηκώνει το δικό του σταυρό, τη δική του δοκιμασία, το δικό του μεγάλο πρόβλημα, το οποίο ίσως, τις περισσότερες φορές, κρύβει από τα μάτια των πολλών. Έρχεται ο Χριστός και μας λέει ότι ναι, η ζωή σας θα είναι ζωή δοκιμασίας, *αλλά*

θαρσεείτε, εγώ νενίκηκα τον κόσμον⁵. Θα έχετε θλίψη σ' αυτή τη ζωή, δοκιμασίες και προβλήματα, αλλά να έχετε πάντοτε προ οφθαλμών και να γνωρίζετε ότι εγώ νίκησα τον κόσμο, νίκησα τον θάνατο και εφόσον εγώ το κατάφερα μπορείτε και σεις να το καταφέρετε. Γιατί η προοπτική του ανθρώπου δεν αφορά αυτή τη ζωή, αλλά την αιωνιότητα και αυτή η προοπτική δικαιώνεται και τελειώνεται μέσω του σταυρικού θανάτου και της Αναστάσεως του Χριστού. Γι' αυτό, αγαπητοί μου, κάθε φορά που προβληματιζόμαστε σ' αυτή τη ζωή, κάθε φορά που οι δοκιμασίες του βίου τείνουν να καταβάλουν την ύπαρξή μας και να την αφανίσουν, να στρέφουμε το νου, την καρδιά μας, τα μάτια της ψυχής μας και του σώματός μας στο Σταυρό του Χριστού και να παίρνουμε δύναμη και ελπίδα, για να υπερνικήσουμε τις δυσκολίες, να κατανικήσουμε τα προβλήματα, να αναστηθούμε από τη νέκρωση, στην οποία μας έχει υποβάλει ο κόσμος. Αυτός, ο υπέρ ημών Παθών και δι' ημάς Σταυρωθείς και Αναστάς Χριστός ο Θεός, είναι η ελπίδα και η προοπτική όλων μας. Χρόνια πολλά και ευλογημένα!

Αρχιμ. Ε.Ο.

⁵ Ιωάν. 16,33